

Lectures: La geografia radical anglosaxona

El lugar de reproducción: un segundo frente

Defensa la geografia de la classe treballadora, amb la conjugació del lloc de producció i reproducció davant la geografia del lloc de producció que s'ha produït fins al moment i que se centra només en el lloc de treball.

En opinió d'aquest autor fins al moment s'ha produït, casualment i inconscientment, un distanciament entre l'obrer i la classe obrera.

La concentració industrial ha potenciat aquest fi o conseqüència, així a creat una subclasse dita obrera cada vegada més allunyada de la resta de classe composta per nens, aturats, lesionats, jubilats i marginats per alguna raó, aquest constitueixen la majoria de la classe.

Contra aquest fet Harvey proposa la concentració dual entesa com l'enllaç del lloc de producció i el de reproducció.

A més d'aquesta separació també es produeix una discriminació per raó de sexe al lloc de producció, que s'estén a tota la vida social i política. L'accés de la dona al treball es produeix en la majoria dels casos com a auxiliars dels homes i de forma degradant. A més d'aquesta discriminació també es produeix una altra en forma de racisme i sobretot en l'espai de reproducció.

L'autor analitza també, les formes d'actuació de les organitzacions de la classe obrera, així postula que els actes i reunions s'haurien de realitzar en els espais de la mateixa classe i mai en els d'una altra. Posa l'exemple de les universitats, de les que creu que pertanyen a la classe mitja i agredeixen a la classe i espai obrers.

L'organització tendeix al centralisme democràtic així, els dirigents estan en permanent contacte amb els militants.

En la conceptualització de la lluita obrera William Bunge postula una complementarietat entre les idees de Darwin sobre les espècies i Marx sobre la societat i el treball. En la seva opinió l'explotació a que es sotmet aquesta classe amenaça la supervivència de la pròpia espècie.

Aquesta lluita es produeix al lloc de producció, però principalment al de reproducció. Aquesta utilitza diferents i variats instruments com les associacions de pares i mestres, els clubs de barri i les associacions de veïns i de forma laica i finalment les esglésies que tenen un paper molt important.

També dins aquesta lluita el lloc central l'ocupen els nens ja que representen la continuïtat de l'espècie en contraposició al capitalisme no es preocupa pels nens, així fins i tot arriba a matar-los.

Els nens representen, segons l'autor, els dèbils necessaris, per contra els vells i malalts són innecessaris. Si aquest darrers desapareixen l'espècie continua, però en canvi si no hi ha nens no hi haurà adults. Els nens, com a símbol de la revolució desplacen l'egoisme i en les revolucions, com en la cubana, són el sector de la societat més protegit.

Valoració:

En la meua opinió Bunge trenca amb tot el pensament que s'havia donat fins al moment i on el primordial de la lluita obrera s'havia de produir al lloc de producció.

En el seu anàlisi de la societat tracta les discriminacions més importants que es pateixen avui en dia, la sexual, la racial i la infantil. I sobretot avisa de la fràgil posició que tenen els nens a la societat capitalista, així podem veure nens armats pels poders econòmics i polítics en totes les guerres o matances de nens al Brasil. Per altra banda i en contraposició a la Revolució Cubana són l'educació i la sanitat les que reben més suport, tant moral com de medis.

Preguntes:

Quines són les idees feixistes que s'han introduït amb força a la geografia?

Per què creus que no es potencia la geografia en aquest moment i en canvi s'han utilitzat en d'altres moments?

La geografia de la acumulació capitalista: una reconstrucció de la teoria marxista

David Harvey analitza la posició de Karl Marx respecte a l'acumulació i el context geogràfic on es produeix.

Segons aquest l'acumulació de capital té lloc en un context geogràfic i a la vegada crea uns tipus especials d'estructures geogràfiques.

L'acumulació és el motor i l'objectiu final del sistema capitalista i és el que duu al creixement econòmic. Aquest, segons Marx, és un procés de contradiccions internes que es presenten freqüentment en forma de crisis.

Aquestes crisis es manifesten quan falla algun dels elements que intervenen en aquest procés d'acumulació: l'existència d'un excedent de treball, existència al mercat dels mitjans de producció necessaris i l'existència d'un mercat que absorbeixi la mercaderia produïda.

Es produeixen sempre a causa de la sobreacumulació i el seu efecte és racionalitzar el desenvolupament capitalista.

La superació d'aquestes crisis s'aconsegueixen amb la creació de nous mecanismes de consum de les mercaderies produïdes així s'intenta la penetració del capital en noves activitats, la creació de noves exigències i necessitats socials, facilitant el creixement de la població o amb l'extensió geogràfica en la recerca de nous mercats.

Dins aquesta darrera modalitat, l'extensió geogràfica, intervé un component molt important que ho condiciona, la distància.

La distància, traduïda en el cost del transport, és important perquè condiciona el benefici capitalista. Així, la millora del transport i la comunicació es veu com a necessària per a la continua acumulació.

A més d'aquesta millora, la necessitat de minimitzar els costos de circulació i reduir el temps de rotació del capital ha portat a la creació de concentració de la producció, amb la creació de grans centres urbans.

Dins l'expansió geogràfica Marx considera el comerç exterior com una condició prèvia a l'acumulació capitalista així com, també, una conseqüència de la mateixa expansió.

El comerç relaciona el capitalisme amb altres societats i crea varies formes socials noves com les colònies, les economies de plantació o economies dependents. Aquesta relació és necessària i contempla la intensificació (necessitats, població...) en aquests nous mercats.

De fet, segons Harvey i altres autors, si el sistema capitalista dominés tots els països, tot el món, no es podria

expandir per falta d'espai i només podria créixer mitjançant la intensificació, això es traduirà en un estancament i un control de la competència.

Molts autors han intentat, a partir de les idees de Marx formular una teoria sobre l'imperialisme.

Baran i Frank als 60 creien que apareixien unes relacions de producció i intercanvi entre centre i perifèria i que la destrucció de barreres espacials podria portar a les noves zones (perifèria) a la dependència i a la falta d'articles necessaris.

Per a Lenin l'imperialisme es tradueix en la compra, per part del capital, dels dirigents obrers de la perifèria.

Valoració:

Els efectes de l'acumulació capitalista són molt palpables avui en dia, creació de ciutats grans, dependència del centre per part de la perifèria (relacions comercials, deute extern..) en són alguns exemples. I sobretot el fenomen de la globalització a causa de la millora en el transport i les comunicacions, que han permès una ràpida extensió de la moral capitalista i ha provocat la destrucció de l'organització social, política i econòmica de molts països.

Preguntes:

Creieu que la millora en els sistemes de comunicació poden tornar-se en contra del capitalisme?

El capitalisme ha arribat al seu punt màxim d'expansió geogràfica?